

Kirje

25.8.2025

VN/19968/2025
VN/19968/2025-TEM-36

Valtioneuvoston kanslia

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto

Valtioneuvoston kanslia on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi valtioneuvostosta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtioneuvostosta annettua lakia siten, että siihen ensinnäkin lisättäisiin lainsäädännön arviointineuvostoa koskevaa sääntelyä. Arviointineuvostoa koskevat keskeiset asetuksentasoiset säännökset nostettaisiin lain tasolle. Esitysluonnoksen mukaan ehdotetun sääntelyn tarkoituksena on vahvistaa lainsäädännön arviointineuvoston asemaa ja pysyvää luonnetta lainsäädännön vaikutusarviointia arvioivana asiantuntijaelimenä. Ehdotus liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan, jonka mukaan hallitus vahvistaa lainsäädännön arviointineuvoston asemaa säätämällä siitä lailla.

Toiseksi lakiin lisättäisiin hallitusten arkistoihin kuuluvia asiakirjoja koskevaa sääntelyä. Ehdotetulla sääntelyllä pyritäisiin selkeyttämään hallitusten arkistojen oikeudellista asemaa ja luomaan selkeät menettelysäännöt tutkimusluvan myöntämiselle hallituksen asiakirjoihin.

Kolmanneksi lakiin ehdotetaan lisättäväksi sääntelyä, jolla rajoitettaisiin tiettyjen hallitusneuvotteluihin liittyvien asiakirjojen julkisuutta. Tämä merkitsisi rajattua poikkeusta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisiin asiakirjojen julkiseksi tulemisen ajankohtaa koskeviin yleissäännöksiin. Ehdotetulla sääntelyllä tavoitellaan näiden asiakirjojen oikeudellisen aseman selkeyttämistä samalla kun varmistetaan sekä perustuslain mukaisen julkisuusperiaatteen toteutuminen että hallitusohjelman laatimiseksi tarvittavan neuvottelurauhan turvaaminen.

Neljänneksi lisättäisiin tehtävään määräämismenettelyä valtioneuvostossa ja sen ministeriöissä koskevaa sääntelyä. Menettelystä ei ole säädetty yleislainsäädännössä. Tavoitteena olisi selkeyttää ja yhdenmukaistaa ministeriöissä voimassa olevia käytäntöjä.

Työ- ja elinkeinoministeriö lausuu asiassa seuraavaa:

Esitysluonnoksessa on todettu, ettei arviointineuvostoa koskevaan sääntelyn olisi lainsäädännöllisesti tulossa asiallisia muutoksia. Muutoksella vain siirrettäisiin voimassa oleva asetuksentasoinen sääntely osin lain tasolle. Esityksestä jää epäselväksi, millä tavalla sääntelyn siirtäminen lain tasolle vahvistaisi muutokselle asetetun tavoitteen mukaisesti arviointineuvoston asemaa. Esityksessä ei ole myöskään arvioitu lainkaan sitä vaihtoehtoa, ettei säädösmuutoksia tehtäisi. Tämä voisi olla tarpeen siitäkin huolimatta, että lailla säätäminen on asetettu hallitusohjelman tavoitteeksi, ottaen huomioon tarpeettoman sääntelyn välttäminen ja myös se, että perustuslain sääntely ei edellytä kyseessä olevan kaltaisesta toimielimestä säätämistä lain tasoisin säännöksiin. Työ- ja elinkeinoministeriön näkökulmasta arviointineuvoston nykyinen asema on asianmukainen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö kiinnittää huomiota hallitusneuvotteluihin liittyvien asiakirjojen julkisuutta koskevien säännösehdotusten osalta siihen, että sääntelyn olisi hyvä olla mahdollisimman selkeä ja vähän tulkinnan varaa jättävä julkiseksi tulon ajankohdan ja perusteiden osalta.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa tehtävään määäämismenettelyä koskevaa sääntelyehdotusta. Se vastaa nykyistä käytäntöä ja on perusteltua, että ministeriöiden toimintatapoja edelleen selkiytetään ja yhdenmukaistetaan kaikkia ministeriötä koskevan sääntelyn avulla.

Muilta osin työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole lausuttavaa esitysluonnoksesta.

Kansliapäällikkö

Timo Jaatinen

Lainsäädäntöjohtaja

Sami Kivivasara

Liitteet Napsauta tähän hiirellä ja kirjoita liitteiden nimet kukin omalle rivilleen. Rivinvaihto enterillä.

Jakelu VNK Valtioneuvoston kanslia

Tiedoksi

VN/19968/2025-TEM-36

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: